

Ang Basahon ni Daniel - Numero Usa ka Gatos ug Kalim-an ug Upat

Pagsabot sa Kataposang Panan-awon ni Daniel: Ang Kamahinungdanon ni Belteshazzar ug ang Pagbutyag sa Tagna

Jeff Pippenger
2024-03-23

Ang katapusang panan-awon ni Daniel naglangkob sa katapusang tulo ka mga kapitulo. Ang nahaunang kapitulo niini, maingon man ang katapusan niadtong tulo ka mga kapitulo, naghulagway sa kasinatian ni Daniel, ug ang taliwala nga kapitulo naghulagway sa propetikong kasaysayan nga naghisgot sa katapusang pagtungha ug pagkapukan sa peke nga hari sa amihanan. Ang unang kapitulo sama sa katapusan, ug ang taliwala nga kapitulo nagrepresentar sa pagsukol sa peke nga hari sa amihanan. Ang katapusang panan-awon ni Daniel, ang panan-awon sa Suba sa Hiddekel, nagdala sa timaan ni Alpha ug Omega, nga mao ang Kamatuoran. Samtang magsugod kita sa paghisgot sa katapusang panan-awon ni Daniel, magsugod kita sa bersikulo uno.

Sa ikatulong tuig ni Ciro nga hari sa Persia, usa ka butang gipadayag kang Daniel, kansang ngalan gitawag nga Belteshazzar; ug ang butang tinuod, apan ang panahon nga gitakda hataas: ug iyang nasabtan ang butang, ug may pagsabot siya sa panan-awon. Daniel 10:1.

Adunay pipila ka kamatuoran nga nalangkob niining bersikuloha. Ang una mao ang ngalan ni Daniel nga “Belteshazzar”.

Ug ang pangulo sa mga eunuco naghatag kanila ug mga ngalan: kay si Daniel iyang ginganlan ug Belteshazzar; ug si Hananiah, ug Shadrach; ug si Mishael, ug Meshach; ug si Azariah, ug Abednego. Daniel 1:7.

Gihatagan si Daniel sa ngalan nga “Belteshazzar” sa unang kapitulo, ug wala na siya pagailhi pag-usab ingong “Belteshazzar” hangtod nga gipaila ang iyang katapusang panan-awon. Busa, ang Belteshazzar mao ang iyang ngalan sa iyang nahaunang ug katapusang pagpamatuod. Ang pagbag-o sa usa ka ngalan diha sa tagna nagrepresentar sa usa ka simbolo sa kalabutan sa tugon tali sa Dios ug sa Iyang katawhan. Sa dihang ang Ginoo misulod sa tugon uban kang Abram ug Sarai, giusab Niya ang ilang mga ngalan ngadto kang Abraham ug Sarah. Giusab Niya ang ngalan ni Jacob ngadto sa Israel, ug nagsaad Siya sa paghatag sa Iyang katawhan sa tugon sa katapusang mga adlaw ug usa ka bag-ong ngalan.

Tungod sa Sion dili ako magpabiling hilom, ug tungod sa Jerusalem dili ako mopahulay, hangtod nga ang iyang pagkamatarong mogula ingon sa kasanag, ug ang iyang kaluwasan ingon sa usa ka lamparahan nga nagadilaab. Ug ang mga Hentil makakita sa imong pagkamatarong, ug ang tanang mga hari sa imong himaya: ug pagatawgon ikaw sa usa ka bag-ong ngalan, nga igangalan sa baba sa Ginoo. Isaías 61:1, 2.

Ngadto sa mga taga-Filadelfia, nga mao ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo sa ulahing mga adlaw, naghimo usab Siya niini nga saad.

Ang magmadaogon himoon ko nga haligi sa templo sa akong Dios, ug dili na gayud siya mogula pa; ug isulat ko kaniya ang ngalan sa akong Dios, ug ang ngalan sa siyudad sa akong Dios, nga mao ang bag-ong Jerusalem, nga nagakunsad gikan sa langit gikan sa akong Dios; ug isulat ko kaniya ang akong bag-ong ngalan. Ang may igdulungog, pamatia niya ang ginaingon sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Pinadayag 3:12, 13.

Ang mga manalagna naghulagway sa katawhan sa Dios sa katapusang mga adlaw, ug dili sama kang Abraham, Sara ug Israel, ang tukmang kahulogan sa Belteshazzar wala mahibaloi. Ang ngalan nga gihatag sa Dios sa Iyang katawhan sa katapusang mga adlaw aron magrepresentar sa Iyang pakigsaad nga relasyon usa ka wala mailhing ngalan hangtod sa panahon nga Iyang ihatag kanila ang maong ngalan. Ang ngalan nga Belteshazzar nagaila kang Daniel ingon nga katawhan sa pakigsaad sa Dios sa Philadelphia sa katapusang mga adlaw, apan ang tinuod nga ngalan gitago hangtod sa pagtimri, kay ang ngalan gisulat ibabaw sa ilang mga agtang, nga mao usab ang dapit diin ang timri gisulat.

Ug mitan-aw ko, ug ania karon, ang usa ka Cordero nagtindog sa bukid sa Sion, ug uban kaniya ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo, nga may ngalan sa iyang Amahan nga nahisulat sa ilang mga agtang. Pinadayag 14:1.

Si Daniel gitawag ug Belteshazzar sa kapitulo uno ug dayon sa kapitulo diyes, sa ingon niini iyang giila ang iyang kaugalingon ingon nga usa ka simbolo sa kalihokan sa unang manulonda, ug sa kalihokan sa ikatulong manulonda; kay ang kapitulo uno nagrepresentar sa mensahe sa unang manulonda, sumala sa gihisgotan na sa una sa masinati ug detalyadong paagi sa nangaging mga artikulo. Busa ang kapitulo diyes nagrepresentar sa kalihokan sa ikatulong manulonda, ug sa katawhan sa tugon sa katapusang mga adlaw. Ang maong bersikulo dayon nagaila kang Belteshazzar ingon nga usa ka simbolo niadtong nakasabut sa pagdugang sa kahibalo nga giablihan pag-usab sa kalihokang reporma nga nagsugod niadtong 1989. Kini girepresentahan pinaagi sa pagpasiugda sa nahibaloan ni Daniel (Belteshazzar).

Si Daniel giila nga nasayod sa “butang” nga “gipadayag kang Daniel,” “ug ang butang tinuod, apan ang panahon nga gitagal taas; ug iyang nasabtan ang butang, ug may salabutan siya sa panan-awon.” Nasabtan ni Daniel ang “butang,” ug usab “ang panan-awon.” Ang Hebreohanon nga pulong nga “dabar,” gihubad nga “butang” diha sa bersikulo, ug ang kahulogan niini mao ang “pulong.” Sa pagkapropetiko ang “pulong” nagrepresentar sa panan-awon sa “pito ka mga panahon,” apan nagrepresentar usab kini kang Cristo, nga mao ang Pulong. Ang “pito ka mga panahon,” ug si Cristo mao ang Bato nga gisalikway sa mga magtutukod, ug si Daniel nagrepresentar sa usa ka katawhan nga nakasabot sa duruha ka bahin sa simbolismo sa Pulong.

Sa Daniel kapitulo siyam, bersikulo baynte-trés atong makita ang usa sa labing importante nga mga bersikulo nga may kalabutan sa mga tagna mahitungod sa panahon sa duha ka libo ug tulo ka gatus ka tuig ug duha ka libo ug lima ka gatus ug baynte ka tuig, nga girepresentahan pinaagi sa pangutana sa Daniel kapitulo walo, bersikulo trese, ug sa tubag diha sa bersikulo katorse. Ang

pangutana nangutana, “Unsa kadugay ang panan-awon nga “chazon” nga nagtimaan sa pagyatak sa balaang puloy-anan ug sa panon nga natuman pinaagi sa paganoismo ug unya sa papalismo?” Ang pagyatak milungtad ug duha ka libo ug lima ka gatus ug baynte ka tuig, sa katumanan sa “pito ka panahon” sa Levitico baynte-sais.

Ang tubag sa pangutana sa bersikulo trese mao ang hangtod sa duha ka libo ug tulo ka gatus ka tuig; unya ang balaang puloy-anan nga gitamakan pagapaulion sa kahinlo, ug ang panan-awon nga “mareh” sa duha ka libo ug tulo ka gatus ka tuig nagbugkos sa duruha ka tagna sa panahon, ug sa bersikulo baynte-tres sa Daniel nueve, si Gabriel nagamando kang Daniel sa pagsabot sa kalabutan sa duruha ka panan-awon.

Sa pagsugod sa imong mga pagpangamuyo ang sugo migula, ug mianhi ako aron ipakita kini kanimo; kay ikaw mahal kaayo: busa sabta ang butang, ug palandongang ang panan-awon. Daniel 9:23.

Ang pulong gihubad nga “masabtan,” “palandunga” diha sa bersikulo mao ang Hebreohanon nga pulong nga “biyn,” ug kini nagpasabot ug “pagbulag sa hunahuna.” Gipahibalo ni Gabriel kang Daniel nga maghimo siya ug pagbulag sa hunahuna tali sa “butang” ug sa “panan-awon.” Ang “panan-awon” diha sa bersikulo mao ang Hebreohanon nga pulong nga “mareh,” ug kini mao ang panan-awon sa duha ka libo ug tulo ka gatus ka tuig nga natapos niadtong Oktubre 22, 1844. Ang Hebreohanon nga pulong nga gihubad nga “butang,” mao usab ang maong pulong nga gihubad nga “butang” diha sa bersikulo uno sa kapitulo napulo. Kini mao ang Hebreohanon nga pulong nga “dabar,” ug kini nagrepresentar sa panan-awon sa duha ka libo ug lima ka gatus ug kaluhaan ka tuig nga natapos usab niadtong Oktubre 22, 1844.

Sa nahaunang bersikulo sa ikanapulong kapitulo, ang katawhan sa pakigsaad sa Dios sa katapusang mga adlaw girepresentahan ni Belteshazzar, ug ilang nasabtan ang pagdugang sa kahibalo nga miabot sa panahon sa katapusan niadtong 1989, nga nagtugot kanila sa pagsabot sa kalambigitan sa duha ka mga panan-awon, nga ang mga Millerite sa kalihokan sa nahaunang manulonda bahin lamang ang ilang nasabtan. Sa maong bersikulo, ang panan-awon nga girepresentahan ingon nga “butang” giila nga mao ang labing taas sa duha ka mga tagna, tungod kay taliwala sa duha ka mga reperensiya sa bersikulo ngadto sa “butang,” giila ni Daniel nga ang gitakdang panahon alang sa “butang” (ang dabar) “taas,” diha sa kalambigitan sa panan-awon (mareh).

Sa ikatulong tuig ni Ciro nga hari sa Persia, may usa ka butang nga gipadayag kang Daniel, kansang ngalan gitawag ug Belteshazzar; ug ang butang matuod, apan ang gitakdang panahon hataas: ug nasabtan niya ang butang, ug nagbaton siya ug pagsabot sa panan-awon. Daniel 10:1.

Ang malumo nga kamatuoran nga ang “pito ka mga panahon” mao ang labing hataas nga tagna sa panahon nga gimantala sa mga Millerite, gilimod sa Laodiceanong Adventismo, pinasukad sa usa ka pahayag nga ilang gilubag ngadto sa ilang kaugalingong pagkalaglag. Pinaagi sa pagsalikway sa “pito ka mga panahon,” diha sa pagrebelde niadtong 1863, wala nila makita ang kalabutan sa duha ka mga tagna, ug mahimo lamang nila, o buot lamang nila, nga makita ang sunod nga pahayag ingon nga nagaila sa duha ka libo ug tulo ka gatus ka mga tuig.

“Ang kasinatian sa mga tinun-an nga nagwali sa ‘maayong balita sa gingharian’ sa nahaunang pag-anhi ni Cristo, adunay katugbang niini sa kasinatian sa mga nagpahayag sa mensahe sa Iyang ikaduhang pag-anhi. Maingon nga ang mga tinun-an migula nga nagwali, ‘Natuman na ang panahon, ug ang gingharian sa Dios haduol na,’ mao man usab si Miller ug ang iyang mga kauban nagpahayag nga ang kinatas-an ug ulahing yugto sa matagnaong panahon nga gipakita sa Biblia hapit na matapos, nga ang paghukom haduol na, ug nga ang walay kataposang gingharian hapit nang ipahimutang. Ang pagwali sa mga tinun-an mahitungod sa panahon gibase sa kapitoan ka semana sa Daniel 9. Ang mensahe nga gihatag ni Miller ug sa iyang mga kauban nagpahibalo sa pagtapos sa 2300 ka adlaw sa Daniel 8:14, diin kabahin ang kapitoan ka semana. Ang pagwali sa matag usa gibase sa katumanan sa lahi nga bahin sa mao gihapong dakong matagnaong yugto sa panahon.” The Great Controversy, 351.

Ayaw kalimti ang kinaiyanhong lohika niining ulahing pahayag. Ang Laodicean nga Adventismo wala magtudlo sa kalibotan nga ang mga Millerite nagtuo nga ang santuwaryo nga pagahinloan mao ang langitnong santuwaryo, kay sila, ug bisan kinsa nga gustong motan-aw sa kasaysayanhong rekord, nasayod nga ang mga Millerite nagtuo nga ang santuwaryo nga pagahinloan mao ang yuta. Ang pahayag nga giliso sa Laodicean nga Adventismo alang sa ilang kaugalingong kalaglagan mao kini: “busa si Miller ug ang iyang mga kauban nagpahibalo nga ang kinatas-an ug ulahing matagnaong yugto sa panahon nga gipadayag sa Biblia hapit na matapos,” nga ilang giinsistir nga mao ang duha ka libo ug tulo ka gatus ka tuig sa Daniel kapitulo otso, bersikulo katorse.

Ang kaugalingong mga basahon sa kasaysayan sa Adventismo nagpaila nga ang tulo ka gatus ka mga magwawali nga Millerite TANAN migamit sa tsart sa mga payunir sa 1843 sa ilang mga presentasyon, ug hayag kaayo sa maong tsart, ingon man sa ubang nahibiling pamatuod sa kasaysayan, nga ang “seven times,” (duha ka libo lima ka gatus ug kaluhaan ka tuig), mao ang tagna nga ilang giila ingon nga “ang labing hataas ug katapusang mapanagnonong yugto sa panahon,” nga “haduol nang matapos.” Tungod sa ilang pagsukol niadtong 1863, sa dihang ilang gisalikway ang batong patukoranan sa “seven times,” karon buta silang nag-insistir nga si Igsoong White nagasulat pag-usab sa natukod nang kasaysayan diha sa pahayag gikan sa The Great Controversy.

Sa unang bersikulo sa Daniel kapitulo napulo, si Belteshazzar nagrepresentar sa katawhan sa Dios sa katapusang mga adlaw, ug ilang nasabtan ang pangutana ug ang tubag sa Daniel kapitulo walo, mga bersikulo trese ug katorse, nga giila ni Sister White ingon nga pundasyon ug sentral nga haligi sa pagtoo sa Adventista. Ang hulagway nga girepresentar ni Daniel diha sa maong bersikulo nagtimaan sa usa ka kalainan tali sa katawhan sa Dios nga may tugon sa katapusang mga adlaw ug sa Adventismong Laodiceano, kay sila mao ang mga nakasabot sa pagdugang sa kahibalo niadtong 1989.

Sa ikatulong tuig ni Ciro nga hari sa Persia, usa ka butang gipadayag kang Daniel, nga ginganlan ug Belteshazzar; ug ang butang tinuod, apan ang gitakdang panahon hataas: ug nasabtan niya ang butang, ug nakabaton siya ug pagsabot sa panan-awon. Daniel 10:1.

Ang bersikulo uno mao ang sinugdanan sa panan-awon nga gihatag daplin sa Suba sa Hiddekel nga matapos sa kapitulo dose. Didto nato makita ang pag-abli sa linukot ni Daniel sa panahon sa katapusan, busa ang paglarawan kang Daniel nga nakasabut sa “butang” ug sa “panan-awon” adunay kalabutan niadtong mga nakasabut, ug nga giila ingon nga mga “manggialamon,” sa kasukwahi niadtong mga wala makasabut, ug nga giila ingon nga mga “dautan.” Sa bersikulo napulo sa kapitulo dose, gilarawan ang kalainan tali sa maong duha ka hut-ong.

Daghan ang pagaputlion, ug pagahimoon nga maputi, ug pagatistingan; apan ang mga dautan magapadayon sa pagkadautan: ug walay usa sa mga dautan nga makasabut; apan ang mga manggialamon makasabut. Daniel 12:10.

Ang mga “maalamon” makasabut, ug ang mga daotan dili makasabut, ug ang pulong nga gihubad nga “makasabut” mao usab ang mao nga pulong nga atong giila sa bersikulo baynte-tres sa kapitulo nuebe. Kini mao ang Hebreohanong pulong nga “biyn,” nga nagpasabot sa pagbulag sa hunahuna. Ang mga daotan dili makasabut sa pagdugang sa kahibalo, kay dili sila andam sa paghimo sa pagbulag sa hunahuna sa duha ka mga panan-awon nga mao ang mga kamatuoran nga si Belteshazzar giila nga nakasabut sa bersikulo uno, sa dihang siya giila nga Belteshazzar imbis nga Daniel. Sa bersikulo uno siya giila ingon nga katawhan sa pakigsaad sa Dios sa katapusang mga adlaw, ug siya giila ingon nga usa kanila nga makasabut sa duha ka mga panan-awon, nga ang katawhan sa Dios kinahanglan maghimo ug kalainan sa hunahuna tali niini. Gihulagway ni Jesus ang katapusan sa usa ka butang pinaagi sa sinugdanan sa usa ka butang, ug sa kapitulo dose, ang mga maalamon mao kadtong makasabut sa tagna sa dos mil tulo ka gatus ka mga tuig, ug sa direkta nga kalambigitan niini ngadto sa “pinakataas ug katapusang” tagna sa panahon, nga mao ang duha ka libo lima ka gatus ug baynte ka mga tuig.

Padayonon nato ang atong pagtuon sa katapusang panan-awon ni Daniel sa sunod nga artikulo.

Ang akong katawohan nangalaglag tungod sa kakulang sa kahibalo; tungod kay gisalikway mo ang kahibalo, isalikway ko usab ikaw, aron dili ka na mahimong pari alang kanako; sanglit hikalimtan mo ang kasugoan sa imong Dios, hikalimtan ko usab ang imong mga anak. Hosea 4:6.

Kamo usab, ingon nga buhing mga bato, ginatukod kamo nga usa ka espirituhanong balay, usa ka balaang pagkapari, aron sa paghalad ug espirituhanong mga halad, nga dawaton sa Dios pinaagi kang Jesu-Cristo. Busa usab anaa kini sa Kasulatan, Tan-awa, gibutang ko sa Sion ang usa ka pangulong bato sa pamag-ang, pinili, bililhon: ug siya nga motuo kaniya dili gayud maulawan. Busa alang kaninyo nga nagatoo, siya bililhon: apan alang kanila nga masupilon, ang bato nga gisalikway sa mga magtutukod, mao kini ang nahimong ulohan sa pamag-ang, Ug usa ka bato nga kapangdolan, ug usa ka batoon nga hinungdan sa pagkapukan, alang kanila nga nangdulong sa pulong, sanglit sila masupilon: diin usab sila gitagana. Apan kamo mao ang piniling kaliwatan, usa ka harianong pagkapari, usa ka balaang nasud, usa ka katawhan nga pinasahi; aron inyong ikapadayag ang mga pagdayeg kaniya nga nagtawag kaninyo gikan sa kangitngit ngadto sa iyang kahibulongang kahayag: Kamo nga kaniadto dili usa ka katawhan, apan karon mao na ang katawhan sa Dios: kamo nga wala makadawat ug kalooy kaniadto, apan karon nakadawat na ug kalooy. 1 Pedro 2:5–10.

Ug isipon ninyo nga ang pagkamapailob-on sa atong Ginoo mao ang kaluwasan; ingon usab sa atong hinigugmang igsoon nga si Pablo, sumala sa kaalam nga gihatag kaniya, nagsulat usab kaninyo; maingon man usab diha sa tanan niyang mga sulat, nga naghigot niini nga mga butang; diin aduna ang pipila ka mga butang nga malisod sabton, nga giliso sa mga walay kahibalo ug mga dili malig-on, maingon sa ilang pagbaliko usab sa ubang mga Kasulatan, ngadto sa ilang kaugalingong kalaglagan. Busa kamo, mga hinigugma, sanglit nanghibalo na kamo niini sa daan, pagmatngon kamo aron dili usab kamo, nga madala sa kasaypanan sa mga dautan, mapukan gikan sa inyong kaugalingong pagkamatinumanon. 2 Pedro 3:15–17.

Niining mga butanga pahinumdumi sila, nga magmando kanila atubangan sa Ginoo nga dili makiglalis mahitungod sa mga pulong nga walay kapuslanan, kondili makapukan hinoon sa mga tigpatalinghug. Paningkamoti nga ikapakita ang imong kaugalingon nga inuyonan sa Dios, usa ka mamumuo nga dili kinahanglan maulaw, nga husto nga nagapahiwagbahin sa pulong sa kamatuoran. Apan likayi ang mahugaw ug kawang nga mga sulti; kay kini modugang ngadto sa labi pang pagkadili-diosnon. 2 Timoteo 2:14–16